

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Clero Et Popvlo Foietanis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

renus vocationem recipiens de te factam, ne divinæ dispositioni resistere videaris, ad præfatam Ecclesiam Ebredunensem accedas, eidem ita sollicitè curam studens impendere pastoralem ut ejusdem status juxta ipsius expectationem & nostram per tuæ sollicitudinis providentiam temporaliter & spiritualiter augeatur, & tu, sicut de gradu ad gradum, ita de virtute in virtutem proficere videaris. Palleum quoque, plenitudinem scilicet pontificalis officij, per dilectum filium magistrum Petrum Marcum Subdiaconum nostrum correctorem litterarum nostrarum, Ecclesiæ jamdictæ Canonicum, virum utique litteratum, providum & discretum, tuæ fraternitati transmittimus, sub ea forma tibi tradendum ab ipso quam eidem sub bulla nostra dedimus interclusam.

In eundem ferè modum scriptum est Capitulo Ebredunensi usque interclusam. Quocirca mandamus quatenus ei sicut Archiepiscopo vestro humiliter intendentes, obedientiam & reverentiam exhibeatis eidem tam debitam quam devotam.

In eundem ferè modum clero & populo Ebredunensi. In eundem modum suffraganeis Ebredunensis Ecclesiæ, tamquam Metropolitanis vestris.

GERENNENSI EPISCOPO
in Archiepiscopum Ebredunensem electo.

*Epist. 178.
De stato numero Canonico-*

Dilecti filij Capitulum Ebredunense nobis humiliter supplicarunt ut statutum de non excedendo duodenario Canonico numero in eorum Ecclesia dudum factum, & à bonæ memoriæ Clemente Papa prædecessore nostro postmodum confirmatum, apostolico dignemur munimine roborare. Volentes igitur ut ea quæ rationabiliter statuuntur robur obtineant firmitatis, mandamus quatenus statutum ipsum, salvo in omnibus apostolicæ sedis mandato, faciatis appellatione remota firmiter observari.

CAPITULO, CLERO, ET
populo Troianis.

*Epist. 179.
De electione Episcopi Troiani.*

Licet præsentia venerabilis fratris nostri Philippi Episcopi vestri tanto esset nobis acceptior quanto ipsum ad obsequia nostra longa consuetudo aptiorem reddiderat, & suæ devotionis ac fidei puritatis nobis & fratribus nostris effecerat cariorum, ex quo tamen vestra in eum desideria convenerunt, ipsum vobis paternâ benignitate duximus concedendum, sperantes quòd per ejus sollicitudinem cir-

cumspectam grata sint vobis & Ecclesiæ vestræ commoda proventura. Ut autem ipsum in nostris esse oculis gratiosum exhibita sibi specialis gratia demonstraret, eum in Lateranensi basilica demonstrare propriis consecravimus, vos quoque in hoc, si diligenter attenditis, honorantes. Quocirca universitatem vestram monemus & exhortamur attentius & per apostolica vobis scripta præcipiendo mandamus quatenus ei sicut pastori & Episcopo animarum vestrarum humiliter intendentes, obedientiam & reverentiam exhibeatis eidem tam debitam quam devotam, ejus salubria monita & statuta suscipientes humiliter & devotè servantes. Nos enim eidem dedimus in mandatis ut in contradictores, si qui fuerint, vel rebelles censuram curer ecclesiasticam sublato appellationis obstaculo exercere. Datum Laterani 11. Idus Octobris, pontificatus nostri anno quintodecimo.

CLERO ET POPULO
Troianis.

DE dissensione inter vos & clerum ac populum Troianum exorta & illo dolemus debito generali quo inter omnes Ecclesiæ filios desiderare ac procurare tenemur unitatem & pacem, & affectu etiam speciali, quo cupimus ut venerabilis frater noster Philippus Episcopus vester populum obsequentem habeat & concordem. Nuper igitur, Archiepresbytero & quibusdam Clericis vestris ac Decano & quibusdam Ecclesiæ Troianæ Canonicis apud sedem apostolicam constitutis, ad procurandam concordiam inter vos & clerum ac populum antedictos interponere volumus partes nostras; sed dictis Decano & Canonicis respondentibus se super hoc non habere mandatum, nec etiam propter hoc fuisse vocatos, finalem super iis non potuimus habere processum. Volentes autem ut prædicta dissensio per nostræ sollicitudinis studium sopiatur, vobis & ipsis proximum festum Epiphaniæ terminum peremptorium assignamus; per apostolica vobis scripta præcipiendo mandantes quatenus eodem termino procuratores vestros sufficienter instructos ad nostram curiæ præsentiam destinare, ut hujusmodi quaestio per nos compositione amicabile vel judiciali calculo terminetur. Interim autem eidem Episcopo vestro humiliter intendentes, obedientiam & reverentiam exhibeatis tam debitam quam devotam. Alioquin sententiam quam rationabiliter tulerit in

terentur. Nos autem attendentes eorum in hoc firmam voluntatem, votis eorum annuimus, ita quod medietas omnium eorum quæ intus habebantur cederet in partem Regis Aragonum, & alia medietas in partem ultramontanorum, & nec nobis nec nostris aliquid volumus retinere. Ipsi autem propositum repatriandi apud se retinentes, licet Dominus Deus nobis exhiberet gratiam & honorem, & nos velleimus omnibus eis sufficientissimè necessaria ministrare, desiderio patriæ coacti, omnes pariter signo crucis relicto cum Archiepiscopo Bardegalensi & Episcopo Nannetensi, licet certitudinem de bello Sarracenorum habereamus, ad propria redierunt; exceptis admodum paucis, qui remanserunt cum Archiepiscopo Narbonensi & Tibaldo de Blazon, qui naturalis noster erat, cum suis & quibusdam aliis militibus qui erant de Piclavia; & ij omnes qui remanserunt, vix erant inter milites & servientes centum quinquaginta; de peditibus autem eorum nullus remansit. Cùmque Rex Aragonum apud Calatravam moram faceret expectando quosdam milites suos & Regem Navarra, qui nondum ad nos pervenerat, nos cum nostris processimus, & pervenimus ad quoddam castrum eorum quod Alarcos dicitur. Illud castrum, licet bene munitum esset, cepimus, & alia tria castra, quorum unum dicitur Caracovia, aliud Benaventum, & aliud Petrabona. Inde procedentes pervenimus ad Salvamterram; ibique pervenimus ad nos Rex Aragonum, qui de suis hominibus non duxit in exercitum nisi tantum milites generosos, & Rex Navarra, qui similiter vix fuit in exercitu de suis plursquam ducentis militibus comitatus. Et quia Rex Sarracenorum in vicino erat nobis, Salvamterram nolimus expugnare; sed procedentes contra Sarracenorum multitudinem, pervenimus ad quædam montana in quibus non erat transitus aliquis, nisi in certis locis. Cùmque nos essemus ad pedem illius montis ex parte nostra, Sarraceni venientes ex parte alia obtinuerunt summitatem montis, volentes nobis transitum impedire. Sed milites nostri ascendentes viriliter, quia adhuc pauci Sarraceni ad locum illum pervenerant, eos cum Dei auxilio viriliter expulerunt, & castrum quoddam munitum, quod propter transitum impediendum Sarracenorum Rex construxerat, ceperunt, quod Ferrat dicitur; quo occupato, exercitus Domini securè potuit ad cacumina montis ascendere, ubi multum laboravit propter defectum aquarum & loci ariditatem. Sarraceni autem videntes quod transitum illum occupare non possent, alium transitum qui erat in descensu montis arctissimum & invium occuparunt. Talis quippe erat quod mille homines possent defendere omnibus hominibus qui sub cælo sunt, & juxta transitum illum ex altera parte erat totus Sarracenorum exercitus, & sua tentoria jam fixa. Cùmque nos ibi facere moram ob defectum aquæ non possemus, nec procedere propter transitus difficultatem, quidam ex nostris consuluerunt quod iterum ad pedem montis descenderemus, & alium transitum ad duas vel tres dietas quaereremus. Nos autem attendentes fidei periculum & personæ nostræ dedecus, nolimus huic parere consilio, eligentes potius in difficultate transitus mori proinde quam faciliorem transitum quaerendo quali-

tercunque in fidei negotio retroire. Cùmque jam quidem propositum firmassetis, ad indicium cuiusdam rustici, quem Deus nobis ex imperato misit, in eodem loco alium transitum satis facilem magnates nostri, qui primos ictus in bello habituri erant, invenerunt, & in quodam loco exercitui eorum vicino, licet aridus esset & siccus, Sarracenis hunc transitum ignorantibus; tentoria posuerunt. Quod cùm Sarracenorum exercitus attendisset, processit ut mansionem illam impediret. Nostris autem, licet pauci essent, se viciliter defenderunt. Nos autem & Rex Aragonum & Rex Navarra armati cum militibus nostris in loco primæ mansionis, quæ erat in summitate montis, expectavimus donec totus exercitus Domini pervenit securè ad locum ubi anteriores nostri castrametati sunt; & ita dante Domino factum est quod licet via esset invia & inagnosa, lapidosa & nemorosa, nihil de nostris amisimus. Hoc autem factum est die sabbathi xv 11. Kal. mensis Augusti. Circa serotinam verò horam Sarraceni attendentes quod omnia tentoria nostra tunc fixeramus, dispositis aciebus suis venerunt ante loca castrorum, & ibidem quædam præludia belli in modum torneamenti cùm nostris exercuerunt. Attendentes autem ipsi quod nos illa die nollemus habere bellum, ad castra sua reversi sunt. Sequenti autem die dominica summo mane venit Sarracenis cùm infinita multitudo dispositis aciebus suis. Nos autem volentes considerare multitudinem gentis suæ, & dispositionem & statum & qualiter in omnibus se haberent, habito prudentum virorum consilio & in iis exercitatorum, expectavimus usque ad sequentem diem lunæ. Ipsi autem sic existentibus, posuimus milites nostros cum peditibus, ut extremos agminis nostri non possent in aliquo molestare, quod quidem divina operante gratia sic evenit. Sequenti die, scilicet secunda feria, omnes in Dei nomine armati processimus, dispositis aciebus, cum eis pro fide catholica pugnaturi. Ipsi autem promontoria quædam obtinuerunt valde ardua & ad ascendendum difficilia propter nemora quæ inter nos & ipsos erant, & propter alveos torrentium profundissimos, quæ omnia nobis erant magno impedimento, ipsis verò maximo expedimento. Veruntamen ille a quo omnia, in quo omnia, per quem omnia, fecit mirabiliter, & direxit manus sui exercitus contra inimicos suos, & anteriores nostri necnon & medij multas acies eorum, quæ in minoribus promontoriis existebant, in virtute crucis dominicæ prostraverunt. Cùm autem pervenissent ad extremam aciem eorum, infinitæ siquidem multitudinis, in qua Rex Carthaginis erat, ibidem difficillimos conflictus militum, peditum, & sagittariorum invenerunt; quos sub maximo periculo & vix, immo etiam jam non poterant tolerare. Nos autem attendentes bellum illud eis omnino importabile, impetu equorum processimus, signo crucis dominicæ præeunte, & vexillo nostro, in quo erat imago beate virginis & filij sui in signis nostris super posita. Cùmque nos jam pro fide Christi mori constanter eligeremus, attendentes crucis Christi & imaginis suæ matris ignominiam, quas lapidibus & sagittis irrere impetebant, in arma fidentes aciem illorum infinitæ multitudinis divisimus; & licet ipsi essent constantes in bello & firmi super domino suo,

Roder. Tolet.
lib. 3. c. 7. §.

Roder. Tolet.
lib. 3. c. 10.

* id est, natione Hispani, ut scribit Rodericus Tolet. lib. 3. c. 6.

* Ferrat apud Rodericum.

Domini illorum infinitam multitudinem crucis suæ gladio trucidavit; & sic Rex Sarracenorum cum paucis in fugam conversus fuit. Sui autem impetus nostros interim sustinebant, sed statim post maximam stragem suorum reliqui in fugam conversi sunt. Nos autem insequentes eos usque ad noctem, plures tamen insequendo interfecimus quam in bello; & sic bellum Domini à solo Domino & per solum Dominum est feliciter consummatum. Deo autem honor & gloria, qui cruci suæ dedit victoriam per Iesum Christum Dominum nostrum. Fuerunt autem milites Sarraceni, ut postea vera relatione didicimus à quibusdam domesticis Regis Sarracenorum, quos captivos cepimus, clxxxv. milia, perditum verò non erat numerus. Occubuerunt autem in bello ex parte sua centum milia armatorum & amplius secundum æstimationem Sarracenorum quos postea cepimus. De exercitu autem Domini, quod non sine grandi gratiarum actione recitandum est, & quod incredibile est, nisi quia miraculum est, vix viginti quinque Christiani aut triginta de toto nostro exercitu occubuerunt. O quanta lætitia! O quot gratiarum actiones! nisi de hoc dolendum sit quòd tam pauci martyres de tanto exercitu ad Christum martyrio pervenerunt. Ut autem magna eorum multitudo credatur, cum exercitus noster in castris eorù post bellum per bidduum fecerit morà, ad omnia incendia quæ necessaria erant in coquendis cibis & pane & aliis non composuerunt aliqua ligna nisi de sagittis & lanceis eorum quæ remanserant, & vix potuerunt comburere medietatem. Cùmque dicti exercitus propter longam moram factam in locis heremis & incultis deficeret in victualibus & aliis, ibidem tantam invenerunt tam ciborum quam armorum necnon etiam dextrariorum & aliorum jumentorum copiam quòd accipientes ad suam unusquisque de iis omnibus voluntatem, plus ibi dimiserunt ex magna abundantia quam ceperunt. Tertio autem die procedentes venimus ad quædam castra eorum, scilicet Bilche, Baños, Tolosa, quæ incontinenti cepimus. Tandem pervenimus ad duas civitates, quarum altera dicitur Biacia, altera Vbeda; quibus non erant majores citra mare præter Cordubam & Hispalem; quarum alteram, scilicet Biaciam, destructam invenimus; ad alteram verò, scilicet Vbedam, quia situloci & artificio fortissima erat, confugerat multitudo hominum infinita ex omnibus villis adjacentibus. Cùm enim villa illa nunquam ab Imperatore vel ab aliquo Regum Hispaniæ expugnata sciretur vel subjugata, in eadem posse salvam suam corpora se credebant. Sed & hanc in brevi divina gratia faciente cepimus & funditus destruximus, quia non possemus habere tantam multitudinem gentium quæ ad illas populandas sufficere possent. & bene perierant ibi sexaginta milia Sarracenorum; quorum quosdam interfecimus, quosdam captivos duximus ad servitium Christianorum & monasteriorum quæ sunt in marchia reparanda. Hæc igitur, sanctissime Pater, vobis scribenda decrevimus, pro auxilio toti Christianitati impero gratias quas possumus exhibentes, & humiliter supplicantes ut vos, quem Dominus ad summi sacerdotij gradum elegit, ei cum sacrificio laudis pro salute populi inmolatis vitulos laborum.

Roder. Tolce
ibid. c. 11.

O R A T I O.

Omnipotens & misericors Deus, qui superbia resistis, humilibus autem das gratiam, digna tibi laudem præconia & detotas gratiarum referimus actiones quòd antiqua innovando miracula gloriosam tribuisti victoriam de perfidis gentibus populo Christiano, te suppliciter exorantes ut quod mirabiliter incepisti, misericorditer prosequere ad laudem & gloriam nominis tui sancti, quod super nos famulos tuos fideliter invocatur. Per Dominum nostrum &c.

ILLVSTRI REGI CASTELLÆ.

Proceptor in se sperantium Deus, sine quo nihil est validum, nihil firmum, multiplicans misericordiam suam super te ac populum Christianum, & effundens iram suam in gentes quæ Dominum non noverunt & in regna quæ non invocaverunt sanctissimum nomen ejus, juxta quod dudum fuerat spiritu sancto prædictum, irrisit gentes quæ temerè fremuerant contra eum, & subannavit populos inania meditados, humiliando arrogantiam sortium, & infidelium superbiam quiescere faciendo; qui sperantes in equis, quia multi sunt, & equitibus, quia prævalidi nimis, super sanctum Israël non fuere confisi, & Dominum exquirere contempserunt; quinimmo Deo vivo & vero ausi sunt exprobrare, exaltantes contra eum tumidè vocem suam & suorum levantes altitudinem oculorum. Benedictus autem Deus, qui posuit in eorum naribus circumum & in labiis suis firmum, dans eis secundum opera eorumdem, & ipsis retribuens secundum suorum nequitiam studiorum; ut cognoscat Moyses quoniam major est ejus indignatio & superbia quam fortitudo & virtus, & sperent in Domino cuncti qui diligunt nomen ejus, videntes quòd in sua sperantes misericordia non relinquit, sed propè est omnibus ipsum in veritate vocantibus, dans lapsis fortitudinem, & robur multiplicans; ut jam non dubitent verum esse quod legitur, quoniam qui sperant in Domino habebunt fortitudinem, current & non laborabunt, ambulabunt & non deficient: quia Dominus virtutem populo suo dabit. Nos autem per tuam serenitatis litteras plenè intellecto qualiter is qui docet manus suorum ad prælium & digitos eorum ad bellum, instauratis veteris testamenti miraculis, in tanto & tam horribili prælio salvum fecit populum humilem, & humiliavit oculos superbiorum, exultavimus Domino adjutori nostro, & ei quantum sua donavit gratia jubilantes, gavisè fuimus gaudio magno valde